

# เกียวโต บีซีพี

## ตอนที่ 1



ดร.ณัฐ ลีละวัฒน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ อุฬารณณ์มหาวิทยาลัย  
กลุ่มวิจัยระบบสารสนเทศการจัดการภัยพิบัติและ  
ความเสี่ยง อุฬารณณ์มหาวิทยาลัย  
<http://natt.leelawat.com>



ระบบสื่อสาร การกระจายข้อมูลโดยละเอียด รวมทั้ง  
ปฏิบัติการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Watanabe, 2015)

สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลลัพธ์ก็คือ “แผนบริหารความ  
ต่อเนื่องจังหวัดเกียวโต” หรือ “Kyoto BCP” (京都 BCP)  
โดยทางรัฐบาลจังหวัดเกียวโต ได้นำหลักการที่ได้ไป  
พัฒนาเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ  
ประชาชนภายใต้ชื่อ “Kyoto BCP Action Guidelines”  
(Kyoto Prefecture, 2014) ซึ่งมีทั้งแนวทางการปฏิบัติ  
สำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานไม่  
แสวงหากำไร การใช้งานสื่อโซเชียลมีเดีย รวมทั้ง  
ประชาชนด้วย (Kyoto Prefecture, 2014)

หากท่านผู้อ่านจำได้ ผู้เขียนเคยได้พูดถึง “Area  
BCM” หรือ “การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับ

พื้นที่” ไปก่อนหน้านี (ณัฐ ลีละวัฒน์, 2562) เราอาจจะพูดได้ว่าแผน  
Kyoto BCP และ Area BCM มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันก็ย่อมได้ แต่  
ก็มีสิ่งที่แตกต่างกัน นั่นคือ Area BCM มุ่งเน้นการสร้างความต่อเนื่อง  
ทางธุรกิจให้กับพื้นที่ไม่ว่าพื้นที่นั้นจะมีขนาดใด และมีการดูแลการ  
ปกครองต่างๆ แบบใด ในขณะที่ Kyoto BCP มุ่งเน้นที่จะดำเนินความ  
ต่อเนื่องในระดับภูมิภาค รวมทั้งสนใจในการดูแลการจัดการ และการ  
ปกครองซึ่งนำโดยรัฐบาลจังหวัด (Ono & Watanabe, 2017)

แผน Kyoto BCP มีจุดมุ่งหมายที่จะให้คำแนะนำต่างๆ กับ  
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าใจแนวคิดของการร่วมมือกันเพื่อให้สามารถ  
ดำเนินสิ่งต่างๆ ในภาวะวิกฤตในจังหวัดเกียวโตได้ (Ono & Wata-  
nabe, 2017) โดยการใช้หลักการของความร่วมมือระหว่างภาครัฐ  
และภาคเอกชน (Public-Private Partnership) ซึ่งเกิดจาก 4 กลุ่ม  
หน่วยงานจากภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น รัฐบาล  
กลาง และหน่วยงานต่างๆ และรัฐบาลจังหวัดใกล้เคียง ร่วมมือกับ 4  
กลุ่มหน่วยงานจากภาคเอกชน ได้แก่ กลุ่มบริษัท (สำนักงานใหญ่  
และสาขา) ห่วงโซ่อุปทาน กลุ่มอุตสาหกรรม และหน่วยงานด้าน  
นโยบาย และชุมชนท้องถิ่น (Watanabe & Hayashi, 2016)

“แผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ” หรือ “BCP”  
อาจจะถูกมองว่าเป็นเพียงแนวคิดที่สามารถนำไป  
พัฒนา และใช้ได้กับบริษัทเท่านั้น แต่บทบาท และความมุ่งมั่นของ  
รัฐบาลจังหวัดเกียวโต (京都府) ประเทศญี่ปุ่น ได้ทำให้เห็นว่าแนวคิดนี้  
สามารถได้รับการสนับสนุน จนนำไปปรับใช้ในระบอบภูมิภาคได้ และ  
กรณีนี้ยังได้ถูกกล่าวถึงเป็นกรณีตัวอย่างใน “การประชุมรัฐมนตรี  
เอเปค ครั้งที่ 30” ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ (CTI Chair, 2015)  
อีกด้วย

### ความเป็นมา

จุดเริ่มต้นของการเล็งเห็นความสำคัญ และแนวคิดที่จะต้อง  
จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องจังหวัดเกียวโตก็คือเหตุการณ์ภัยพิบัติ  
ฝนตกหนัก จนเรียกได้ว่ากระหน่ำ ที่จังหวัดเกียวโตในปี พ.ศ.2555  
เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้ทางรัฐบาลจังหวัดเกียวโตจำเป็นต้องเรียก  
ประชุมส่วนงานซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของจังหวัด และรัฐบาลท้องถิ่น  
ภายในจังหวัดเกียวโต และศึกษาความเป็นไปได้เพื่อออกแบบ  
แผนบริหารความต่อเนื่องระดับจังหวัด อันประกอบไปด้วยการสร้าง

## ตัวอย่างการดำเนินงาน

คณะกรรมการ Kyoto BCP มีหลายคณะทำงาน และหนึ่งในนั้นก็ประกอบไปด้วยสถาบันการเงิน และหน่วยงานด้านนโยบาย (Watanabe & Hayashi, 2016) จึงทำให้หนึ่งในกิจกรรมที่ถูกกล่าวถึงในแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำธุรกรรมธนาคาร

หนึ่งในตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจากแผน Kyoto BCP คือ การเปิดให้ประชาชนสามารถถอนเงินจากตู้กดเงินอัตโนมัติของธนาคารอื่นจากบัตรกดเงินของอีกธนาคารหนึ่งได้ ผ่านระบบเครือข่ายระหว่างธนาคาร (Watanabe, 2015) ไม่ต้องแปลกใจครับ ถ้าจะบอกว่าเป็นเรื่องแปลกตรงไหน ในเวลาปกติการทำธุรกรรมต่างธนาคารในประเทศไทยญี่ปุ่น มักจะต้องมีการเสียค่าธรรมเนียมด้วย แต่ในภาวะวิกฤตเช่นนี้รัฐบาลจังหวัดเกียวโตสังเกตเห็นว่าประชาชนจำเป็นต้องใช้เงิน จึงควรสามารถถอนเงินจากตู้ของธนาคารใดก็ได้ รวมทั้งรัฐบาลท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลของจุดที่มีตู้กดเงินอัตโนมัติที่อยู่ใกล้แหล่งที่พักหรือที่หลบภัยที่ใกล้ที่สุดได้ ให้ประชาชนได้ทราบ (Watanabe, 2015)

การออกแบบพัฒนา และลงมือใช้งานแผน Kyoto BCP เป็นตัวอย่างที่สำคัญของภาครัฐ ที่ทำให้เห็นว่าการนำหลักการของแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจไปใช้ไม่จำเป็นต้องใช้ในระบอบองค์กร และจัดทำเพื่อการดำเนินงานเพื่อธุรกิจเท่านั้น แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับจังหวัด เพื่อช่วยให้เกิดความต่อเนื่องของหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ รวมไปถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

## กิจกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณ Science and Technology Research Partnership for Sustainable Development (SATREPS) in collaboration between Japan Science and Technology Agency

(JST, JPMJSA1708) และ Japan International Cooperation Agency (JICA) ที่ให้การสนับสนุนการเดินทางไปเข้าพบเจ้าหน้าที่รัฐบาลท้องถิ่นจังหวัดเกียวโตในครั้งนี้ 

## อ้างอิง

CTI Chair. (2015). *APEC Guidebook on Resilience of Global Value Chains to Natural Disasters, 2015/AMM/01app02 Session 1*. The 27<sup>th</sup> APEC Ministerial Meeting, Manila.

Kyoto Prefecture. (2014). *Kyoto BCP Action Guidelines (in Japanese)* [京都BCP行動指針]. Kyoto: Kyoto Prefecture. Retrieved Sep. 2019, from <http://www.pref.kyoto.jp/kikikanri/documents/bcpsishinn.pdf>

Ono, T., & Watanabe, K. (2017). Area Business Continuity Management Approach to Build Sustainable Communities. *Journal of Disaster Research*, 12 (4), 806-810.

Watanabe, K. (2015). Area Business Continuity Management Approach to Build Sustainable Communities, *Journal of Disaster Research*, 10 (sp), 777-782.

Watanabe, K. & Hayashi, T. (2016). PPP (PPP (Public-Private Partnership)-Based Business Continuity of Regional Banking Services for Communities in Wide-Area Disasters). In E. Rome, M. Theocharidou, & S. Wolthusen (Eds.). *Lecture Notes in Computer Science: Critical Information Infrastructures Security*, 10<sup>th</sup> International Conference, CRITIS 2015, Berlin, Germany, October 5-7, 2015, Revised Selected Papers (pp. 67-76). Springer International Publishing.

ณัฐวิมล สิลละวัฒน์. (2562, มกราคม). ทำความรู้จักกับ Area-BCM. *TPA News*, ฉบับที่ 265 (น.น. 40-42), กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

